

Plenum

Torsdag 15.11.2018 kl. 16.01—19.41

2.4. Muntlig fråga om förlängd varselvid demonstrationer (Silvia Modig vänst)

Muntligt spörsmål MFT 184/2018 rd

Muntlig frågestund

Talman Paula Risikko: Vänsterförbundets riksdagsgrupp, ledamot Modig.

Debatt

16.51 Silvia Modig vas: Arvoisa rouva puhemies! Mielipiteen- ja sananvapaus ja niiden suojeleminen on demokraattisen yhteiskunnan perusosa — myös kokoontumisvapaus. Vapaa-seen yhteiskuntaan kuuluvat oikeus ja mahdollisuus järjestää mielenosoitus ja osallistua mielenosoitukseen.

Nyt oikeusministeriö on lähettänyt lausuntokierrokselle luonnoksen koskien kokoontu-misvapautta. Luonnoksen mukaan ohjeistus mielenosoituksen järjestämiseen muuttuisi si-ten, että nykyisen kuuden tunnin sijaan poliisille tulisi tehdä ilmoitus tapahtumasta kolme päivää aikaisemmin. Tämä merkittävä muutos on ymmärrettävästi herättänyt laajasti huol-ta kansalaisyhteiskunnassa, ja johtavat ihmisoikeusasiantuntijat ovat nähneet sen perusoi-keuksia kaventavana ja sen tarvetta huonosti perusteltuna. Perusteluna on esitetty, että näin voidaan turvata poliisin toimintaedellytykset mielenosoituksissa ja näissä tilanteissa. Ky-syisin hallitukselta: ei kai tässä nyt vastata poliisin resurssipulaan kaventamalla kansalais-ten perusoikeuksia?

16.52 Oikeusministeri Antti Häkkinen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ko-koontumisvapaus on perustuslaillinen oikeus, niin kuin kysyjä toi tässä esiin, ja valtioval-lalla on velvollisuus ja tehtävä turvata kokoontumisvapauden käyttäminen. Nyt ovat yleis-tyneet vastamielenosoitukset, jopa joitain väkivaltaisia ilmiöitä on tapahtunut. Meillä on nyt laissa semmoinen ennakoilmoittamisvelvollisuus mielenosoituksista, joissa esimer-kiksi tarvitaan poliisin liikennejärjestelytoimenpiteitä tai poliisi paikalle, jotta ulkopuoli-set eivät pääse häiritsemään näitä mielenosoittajia, ja kuuden tunnin aika, mikä nykyään on, on poliisin piirissä koettu liian lyhyeksi ajaksi, jotta poliisi kykenee turvaamaan kaik-kien oikeuden osoittaa mieltään. Sen takia laki on lausunnoilla, että tätä ennakoilmoitta-misaikaa aiotaan pidentää, että poliisi kykenee turvaamaan kaikkien oikeuden osoittaa mieltään. Mikä se ennakoilmoittamisajan pituus tulee olemaan, se ratkaistaan vasta myö-hemmin.

16.53 Silvia Modig vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Kolme päivää tuntuu kohtuuttoman pitkältä ajalta, ja viesti kansalaisyhteiskunnalle on se, että spontaani mielenosoituksen järjestäminen tehdään vaikeaksi, ellei mahdottomaksi. Tämä luonnos on

Punkt i protokollet PR 115/2018 rd

lähetetty kommentoitavaksi lausunnot ainoastaan kuudelle taholle, ja vastausaikaa on annettu vain kolme viikkoa. Pidätkö, ministeri Häkkänen, tätä riittävänä kansalaisyhteiskunnan, niitten kaikkien rauhanomaisia mielenosoituksia järjestävien järjestöjen, joitten toimintaan tämä keskeisesti vaikuttaa, osallistamisena tähän tärkeään keskusteluun?

16.53 Oikeusministeri Antti Häkkänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ensinnäkin spontaanit mielenilmaukset ovat sallittuja nyt ja tulevat olemaan myös jatkossa sallittuja. Eli jos halutaan osoittaa yhtäkkiä mieltä hyvin nopealla aikataululla hallituksen linjauksia vastaan tai vaikka opposition linjauksia vastaan, niin se onnistuu hyvin nopealla aikataululla, mutta kyse on siitä, että pitää ennakkoon ilmoittaa, jos tämä mielenilmaus järjestetään vaikkapa Helsingin keskustassa Mannerheimintielle ja on selvä vaara siitä, että se aiheuttaa myös yleiselle järjestykselle haittaa. Ja tässä tapauksessa poliisilla on velvollisuus siihen, että se kykenee turvaamaan, että yhteiskunta pystyy muuten toimimaan järjestäytyneesti, että ohikulkijoita ei vaaranneta ja jokainen voi osoittaa rauhassa omaa mieltään. Onko tämä aika kolme vuorokautta tai vuorokausi tai kaksi, se tullaan ratkaisemaan myöhemmin ja katsotaan lausuntojen pohjalta. Lausunnot on lähetetty muun muassa kansalaisyhteiskunnan neuvottelukunnalle, joka kokoaa hyvin monilta järjestöiltä [Puhemies koputtaa] näitä näkemyksiä. On myös hyvä huomioida, että lausuntopalautepalvelu on nykyään täysin avoin kaikille, [Puhemies koputtaa] ja siitä on hyvin laajalti tiedotettu. Eli kaikki voivat antaa lausuntonsa.

Frågan slutbehandlad.